

**Betong-
handbok**

**Revidering av
Betonghandboken Material**

Projektplan/Ansökan Del 2

Styrgruppen

2016-06-20

Bakgrund

Betonghandboken Materials senaste version, utgåva 2, kom 1994. Sedan dess har det hänt mycket vad gäller betongens utveckling, exempelvis har självkompakterande betong tillkommit. Boken används flitigt som kurslitteratur i alla Klass I-kurser samt som uppslagsbok för alla som arbetar med betong.

De två första utgåvorna av Betonghandboken har kommit att utgöra en viktig referenslitteratur för yrkesverksamma ingenjörer och ett värdefullt redskap för utbildare. Det har varit naturligt att sträcka sig till bokhyllan och ta fram Betonghandboken när man som konstruktör eller arbetsledare ställts inför ett betongtekniskt problem som man inte omedelbart funnit lösningen på.

Betonghandböckerna har varit unika internationellt sett genom sin omfattning och höga nivå. Kvaliteten har säkerställts genom att texterna försätts med omfattande källhänvisningar till forskningsartiklar och undersökningar.

Med tiden har användningen minskat eftersom utvecklingen gjort böckerna delvis inaktuella. Nya generationer av ingenjörer har tappat ett viktigt redskap och utbildare har fått producera egna avsnitt med risk för bristande helhetssyn och samordning.

Sedan några år tillbaka har detta uppmärksammats av kursanordnare, enskilda ingenjörer och forskare. En diskussion har uppstått i flera av de mötesforum som Betongföreningen tillhandahåller så som programråd, utbildningsråd och föredragskvällar.

Ca 200 exemplar säljs varje år.

Syfte

Del 2 av projektet går ut på att fullfölja revideringen av Betonghandbok Material och det omfattar de 18 återstående kapitel som inte reviderats i projektets första del. Revideringen ska resultera i tryckfärdigt manus som ges ut både som bok och i digital form. Denna revidering av Betonghandboken möjliggör för industrin att bättre utnyttja senaste kunskap från forskning och bedriva utveckling genom att kunskapen finns kondenserad och beskriven på armslängds avstånd i bokhyllan eller sökbar i den egna PC'n. I arbetet kommer skribenter och granskare att utses som är experter inom sina fält, med väl utvecklade kontaktnät inom sina områden i både forskning och industrin.

Revideringen kommer att innebära att all den nyaste och viktigaste kunskapen om materialet betong kommer att finnas samlat i detta verk. Lättillgängligt för alla intresserade. Dessutom lätt att uppdatera fortsättningsvis.

Organisation

Svenska Betongföreningens Servicebolag och Cementa är avtalsparter gentemot Byggtjänst och är därigenom formellt ansvariga för förlagsavtalet samt upphovsrätten. Svenska Betongföreningen Service och Cementa skall i avtal med handbokens skribenter tillförsäkra sig upphovsrätten.

En styrgrupp organiserar och beslutar om samt ansvarar för projektet. Ordförande är Svenska Betongföreningen Services VD. Projektet drivs av en projektledare som också är sekreterare i styrgruppen. Revideringsarbetet, skrivandet, görs av handbokens skribenter. Projektledaren håller regelbundna möten med dessa och för över information grupperna emellan.

Styrgrupp

Medlemmarna i styrgruppen är (2016):

Richard McCarthy, Svenska Betongföreningen Service (ordförande)
Ingvar Börtemark, inbocon (projektledare)
Christer Ljungkrantz, Cementa
Markus Peterson, Svensk Betong Service
Ulf Jönsson, Svenska Betongföreningen
Helen Strandgren, Svensk Byggtjänst
Hans Hedlund, SBUF

Projektledaren fungerar som arbetande sekreterare. Uppgifterna för styrgruppen är att:

- Ansvara för budget och tidplan
- Godkänna projektledarens planering
- Bevaka att mål för kvalitet, tid och ekonomi uppnås
- Utse skribenter
- Utse tekniska granskare
- Godkänna produktionsprocessen samt färdiga kapitel innan de skickas till Svensk Byggtjänst
- Initiera nya revideringsarbeten och eventuella kompletteringar av nya kapitel

Svenska Betongföreningen Service och Cementa har vetorätt då de utgör avtalspart med Svensk Byggtjänst.

Betongföreningen

Svenska Betongföreningens Servicebolag hanterar samtliga kostnader och intäkter som inte hanteras av Svensk Byggtjänst enligt förlagsavtalet. Svenska Betongföreningen kommer att samla intressenter och medfinansiärer, utanför styrgruppen, som har möjlighet att få information och kan lämna synpunkter. Svenska Betongföreningen Services VD är ordförande i styrgruppen.

Projektledare

Uppgifterna för projektledaren är att:

- Vara sekreterare i styrgruppen (planerar möten, distribuerar material samt skriver protokoll) och hålla möten med skribenterna.
- Rapportera till Svenska Betongföreningens Servicebolags VD
- Ansvara för att avtal skrivs med skribenterna, samt bevaka att de uppfyller sina åtaganden.
- Initiera avsnittsplanering, granskning, illustrationsframtagning och övrig projektadministration, så att tryckfärdiga original kan överlämnas till Byggtjänst.

Skribentgrupp

Skribentgruppen består av aktiva skribenter, projektledare (sammankallande) samt supportperson från Byggtjänst.

Respektive skribent ansvarar för innehållet i sitt eget material och allt arbete sakgranskas av en teknisk granskare. Texterna korrekturläses även av Svensk Byggtjänst.

Genomförande

Arbetet styrs av styrgruppen och drivs av projektledaren. Själva revideringen görs av lämpliga skribenter och granskas därefter, såväl tekniskt som språkligt.

Styrgruppen beslutar om vilka kapitel som ska revideras samt utser skribenter. Dessutom kan nya kapitel läggas till. Projektledaren håller regelbunden kontakt med skribenterna och hjälper till att lösa problem som uppstår. Projektledaren är tillika sekreterare i styrgruppen och kan föra över information grupperna emellan.

Omfattning/Tidplan - Del 2

Del 2 har fått underrubriken ”Hårdnad betong, fysikaliska egenskaper och beständighet”.

Följande kapitel avses ingå i Del 2:

14	Hållfasthet
15	Vidhäftning
16	Deformationer under last
17	Fukt och betong
18	Krympning hos hårdnad betong
19	Temperatur, mognadsutveckling och egenspanningar i ung betong
20	Utmattning
21	Speciella egenskaper
22	Sprickor
(23	Betongkonstruktioners beständighet och livslängd)
(24	Frostbeständighet)

25	Armeringskorrosion
26	Kemiskt angrepp
27	Beständighet hos vissa material i förbindelse med betong
(28	Brandbeständighet)
29	Nötningsmotstånd
30	Ytskydd för betong
31	Fiberbetong
32	Polymerer och betong
33	Lättballastbetong
34	Skumbetong
(35	Hållbarhet)

De kapitel som markeras med parentes ovan ges ut som särtryck redan i anslutning till utgivning av Del 1, men kommer även att ingå i Del 2.

Arbetet kommer att pågå under perioden 2016-2018 och slutföras genom utgivning av Betonghandbok Material, Del 2, utgåva 3 under 2018. Förberedande arbete som indelning av kapitel och inledande kontakter med skribenter har pågått parallellt med arbete med Del 1.

Redovisning

Redovisning av resultat sker kontinuerligt via Svenska Betongföreningens programråd. Information om projektets framåtskridande kommer även att ske vid informationsdagar hos CBI Betonginstitutet, Svensk Betong, Cementsa, Sveriges Byggindustrier och Svensk Byggtjänst.

Kostnader – Del 2

De kostnader som uppstår för arbetet (inklusive arbete som utförs inom ramen för Byggrådet) fram till färdigt manus för Del 2 är följande:

Finansiering – del 2

Huvudfinansiärer är CEMENTA, Svensk Betong och SBUF. Betongföreningen bidrar med medel från övriga intressenter, kanaliserade genom föreningen. Byggrådet bidrar med medel för skribenter knutna till Lunds tekniska högskola. Styrgruppen ansvarar för att ta fram en detaljerad budget för arbetet.